

GYERMEKVÉDELEM

jegyzet

A hazai gyermekvédelmi rendszer működtetése az állam és az önkormányzatok feladata. A legfontosabb gyermekvédelmi feladatok közé tartozik

1. a gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése;
2. a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése; valamint
3. a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének a biztosítása.

A gyermekek védelmét hatósági intézkedéssel akkor kell biztosítani, ha

1. a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható; és
2. ez a gyermek fejlődését veszélyezteti.
- 3.

Az alábbiakban a következő intézkedéseket mutatjuk be:

- I. Gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése
- II. Gyermekek átmeneti nevelésbe vétele
- III. Gyermekek tartós nevelésbe vétele
- IV. Gyermekek családba fogadása

I.

A fenti esetekben az egyik alkalmazható megoldás a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés elrendelése

Az ideiglenes hatályú elhelyezés elrendelése akkor indokolt, ha a gyermek

1. felügyelet nélkül marad; vagy
2. testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését
 - o családi környezete, vagy
 - o önmaga súlyosan veszélyezteti

és emiatt azonnali elhelyezése szükséges.

Súlyos veszélyeztetésnek minősül, minden olyan eset, amikor a gyermeket oly módon bántalmazzák, vagy hanyagolják el, hogy

1. ez életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy
2. testi, értelmi, érzelmi illetve erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Ezen kívül súlyos veszélyeztetésnek minősül az is, ha a maga a gyermek tanúsít olyan magatartást, mely ilyen eredményekkel jár(hat).

Ha a fenti körülmények fennállnak, akkor

1. a települési önkormányzat jegyzője;
2. a gyámhivatal;
3. a határőrség;
4. a rendőrség;
5. az ügyészség;
6. a bíróság;
7. a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága

(a továbbiakban együtt: beutaló szerv) a gyermek ideiglenesen elhelyezéséről rendelkezik.

Az ideiglenes elhelyezés kezdetétől a szülő gondozási, nevelési joga szünetel, egyéb szülői felügyeleti jogai (például a törvényes képviselési joga) azonban nem.

A gyermek gondozási helyének meghatározása

A beutaló szerv a gyermek ideiglenes gondozási helyének kiválasztásakor személyiségének, egészségi állapotának megfelelően, az alábbi sorrend figyelembe vételével dönt.

A gyermek ideiglenesen elhelyezhető:

1. a gyermek nevelésére alkalmas és azt vállaló
2.
 - o különélő szülőnél vagy
 - o más hozzátartozónál, illetve személynél;

amennyiben erre nincs lehetőség, akkor az ideiglenes elhelyezést is biztosító

1. nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés elrendeléséről a beutaló szervnek azonnal értesítenie kell az illetékes gyámhivatalt.

A döntés meghozatala előtt a beutaló szerv meghallgatja:

1. a szülőt és más törvényes képviselőt,
2. a gondozót,

3. a korlátozottan cselekvőképes személyt (gyermeket) és
4. az ítélőképessége birtokában levő cselekvőképtelen gyermeket, továbbá
5. minden esetben azt, akivel szemben kötelezettséget kívánnak megállapítani, valamint
6. szükség szerint a gyermek más közeli hozzátartozóit.

A meghallgatások mellőzhetők abban az esetben, ha a súlyos veszélyeztetettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki vagy a késelem más elháríthatatlan és súlyos veszéllyel járna.

A beutaló szervek döntése ellen nincs lehetőség fellebbezésre, az azonnal végrehajtható, és arról minden esetben a gyermekétől külön élő szülőt is értesíteni kell.

A beutaló szervnek kell gondoskodnia arról is, hogy a gyermeket a kijelölt gondozási helyre vigyék.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata

Az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartama legfeljebb 30 nap lehet, ezen időtartam alatt az illetékes gyámhivatal köteles azt megszüntetni, ha annak okai nem áll fenn vagy ezen időtartamon belül el kell rendelnie a gyermek tartós vagy átmeneti nevelésbe vételét. Ezen felül a gyámhivatal - ha ezt indokoltnak látja - 60 napon belül pert indíthat az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy megváltoztatása mellett a gyermekelhelyezés megváltoztatása illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése érdekében.

Ez tulajdonképpen az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatát jelenti. Ennek során a gyámhivatal

1. meghallgatja azokat a személyeket, akiket a beutaló szerv a döntés meghozatala előtt is meghallgatott;
2. környezettanulmányt készít; és
3. beszerzi azon szervek véleményét, amelyek a gyermekkel az ideiglenes elhelyezést megelőzően foglalkoztak.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetése

Az illetékes városi gyámhivatal megszünteti az ideiglenes hatályú elhelyezést, ha

1. megállapítja, hogy annak feltételei már nem állnak fenn és a gyermek fejlődése korábbi környezetében - szükség esetén védelembe vétel mellett - biztosítható;
2. a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi;
3. a bíróság a szülői felügyelet megszüntetése, illetve a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránti perben jogerősen döntött;
4. a gyermeket családba fogadják;
5. a gyermeket örökbe fogadják;
6. a gyermeket tartós nevelésbe veszi.

Ideiglenes hatályú elhelyezés során indított per

Ha a gyámhivatal az ideiglenes elhelyezést követően azt állapítja meg, hogy a szülői felügyelet megszüntetésének okai fennállnak, akkor 60 napon belül pert indít a szülő ellen a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránt.

A perindítással egyidejűleg megállapítja a szülői felügyeleti jog szünetelését, továbbá

1. megállapítja a másik külön élő szülő szülői felügyeleti jogának feléledését és felhívja őt e joga gyakorlására, ha a gyermeket ideiglenesen nála helyezték el,
2. a gyermek gyámjával rendeli azt a hozzátartozót vagy más személyt, akinél a gyermeket ideiglenesen elhelyezték,
3. gyámot (hivatásos gyámot) rendel, ha a gyermeket ideiglenesen nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezték el.

Ha az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára jogosult gyámhivatal gyermekelhelyezés, annak megváltoztatása vagy szülői felügyelet megszüntetése iránti per megindítását indokoltnak tartja, erről a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét értesítenie kell.

Ha a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés alapján azt állapítja meg, hogy a szülői felügyelet megszüntetésének okai ugyan nem állnak fenn, de a gyermek fejlődése korábbi környezetében mégsem biztosított, akkor 60 napon belül abból a célból is pert indíthat a szülő(k) ellen, hogy a gyermeket a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél helyezték el.

E per megindításával egyidejűleg a gyámhivatal:

1. megállapítja a szülő felügyeleti jogának szünetelését és
2. a különélő szülő felügyeleti jogának feléledését; vagy
3. azt a személyt, akinél a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a gyermek gyámjával rendeli.

Abban az esetben, ha a beutaló szerv a bíróság volt, annak gyermekelhelyezéssel kapcsolatos döntésének megváltoztatására irányuló perindításra csak akkor kerülhet sor, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság korábban döntését alapította, lényegesen megváltoztak. A bíróságnak tehát mindenek előtt azt kell vizsgálnia, hogy a korábbi határozatában rögzített tényálláshoz képest a megváltoztatás szempontjából meghatározó tények tekintetében bekövetkezett-e lényeges változás.

II.

A gyermekek átmeneti nevelésbe vétele, védelmük rendszerében, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé sorolható. Mindaddig biztosítja a gyermek otthon nyújtó ellátását, amíg annak családja képessé válik visszafogadására. Ennek keretében a gyermek teljes körű ellátást és segítséget kap a fejlődését veszélyeztető körülmények elhárításához és a családi környezetébe történő visszahelyezéséhez. Mindez személyre szabottan, egyéni elhelyezési terv szerint történik .

Átmeneti nevelésbe vétel elrendelése

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha

1. fejlődését családi környezete veszélyezteti és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal (pl. napközbeni ellátással, átmeneti gondozással), valamint védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható; továbbá
2. megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható.

Az egyéni elhelyezési tervet a gyámhivatal az elrendelés előtt, a gondozási helyre vonatkozó javaslattal együtt szerzi be, elfogadásáról az átmeneti nevelésbe vétel elrendelésével egyidejűleg dönt.

Az egyéni elhelyezési terv célja, hogy elősegítse a gyermek saját családjába történő visszahelyezését és ehhez meghatározza a szükséges feltételeket.

Az átmeneti nevelésbe vétellel egyidőben a gyámhivatal a gyermeket

1. nevelőszülőnél vagy, ha ez nem lehetséges
2. gyermekotthonban, illetve szükség esetén
3. fogyatékos vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el és

részére gyámot (hivatásos gyámot) rendel.

A gyermeknek nevelőszülőhöz, illetve ezen intézményekbe viteléről a gyámhivatal rendelkezése alapján

1. a gyermek törvényes képviselője; vagy
2. a gyermeket gondozó más személy; illetve
3. a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat jegyzőjének kell gondoskodnia.

Az átmeneti nevelésbe vételről a gyámhivatal minden esetben soron kívül határoz és határozata fellebbezésre való tekintet nélkül, azonnal végrehajtható.

A gyermek gondozási helyének meghatározása

A gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vétel elrendelése előtt beszerzi a területi gyermekvédelmi szakszolgálattól a gyermek elhelyezésére vonatkozó javaslatát.

A gondozási hely meghatározása során a szülő is kérheti, hogy a gyermeket nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában helyezték el. A kért elhelyezési módtól akkor lehet eltérni, ha az ellentétes a gyermek érdekével, vagy az elhelyezés feltételei nem állnak fenn.

Fontos, hogy a gyermek és a szülő is jogosultak véleményt nyilvánítani a javasolt gondozási helyről és a gyámhivatal a döntése során mérlegeli véleményüket.

A gondozási hely megváltoztatása

A gyámhivatal a gyermek gondozási helyét

1. kérelemre; valamint
2. a nevelésbe vétel évenkénti - a 3 éven aluli gyermek esetében félévenkénti - felülvizsgálata során

hivatalból megváltoztathatja.

A gondozási hely megváltoztatását kérheti

1. a gyermek;
2. a szülő;
3. a gyermek gyámja;
4. gondozója;
5. a nevelőszülői hálózat működtetője; valamint

kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a területi gyermekvédelmi szakszolgálat is.

Ha a gyermek nevelését, ellátását gondozási helye súlyosan veszélyezteti és az eljárás lefolytatásából adódó késedelem sérti a gyermek érdekeit, a gyámhivatalnak soron kívül kell döntenie. A gyermeket a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását biztosító nevelőszülőnél vagy, ha erre nincs lehetőség, akkor az erre kijelölt gyermekotthonban helyezi el és részére hivatásos gyámot rendel.

Az átmeneti nevelésbe vett gyermek és a szülő kapcsolattartása

Az átmeneti nevelésbe vett gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga a nevelésbe vétel időtartama alatt szünetel, de a gyermekkel kapcsolatot tarthat.

A gyámhivatal folyamatosan figyelemmel kíséri:

1. a gyermek és a szülő kapcsolatát,
2. a szülőnek a nevelőszülővel, gyermekotthonnal, illetve fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonával való együttműködését, továbbá
3. a szülő magatartásában, életvitelében és körülményeiben beálló változásokat.

Ha a gyermek szülője kapcsolattartási jogával a gyermek vagy a gyermeket gondozó személy sérelmére visszaél és magatartásával veszélyezteti a gyermek nevelését, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, akkor a gyermeket gondozó személy, illetve a gyermek gyámja (hivatásos gyámja) kezdeményezheti a gyámhivatalnál, illetve a bíróságnál a kapcsolattartási jog

1. korlátozását;
2. szüneteltetését; vagy
3. megvonását.

Ha a szülő neki felróhatóan, a gyermek érdekét súlyosan sértő módon

1. nem működik együtt a gyermekét gondozó nevelőszülővel vagy intézménnyel;
2. a gyermekével nem tart kapcsolatot; továbbá
3. magatartásán, életvitelén, körülményein a gyermek átmeneti nevelésének megszüntetése céljából nem változtat; illetőleg
4. ha a szülői felügyelet megszüntetésének egyéb oka valósult meg,

akkor a gyámhivatal pert indít a szülő ellen felügyeleti jogának megszüntetése iránt.

A gondozási díj

Az átmeneti nevelésbe vett gyermek költségeihez az köteles hozzájárulni, aki családjogi törvény rendelkezése értelmében a gyermek tartására köteles, azaz elsősorban a szülő.

A gondozási díjfizetési kötelezettség a gyermek átmeneti nevelésbe vételével kezdődik. Ha a gyermek ezt megelőzően kerül gondozásba, a gyámhivatal a fizetési kötelezettséget a gondozás kezdetétől - legfeljebb azonban hat hónapra visszamenőleg - állapíthatja meg.

A tartásra egysorban köteles szülőket a gyámhivatal külön-külön kötelezi a gondozási díj megfizetésére. A gondozási díj összegének meghatározásakor a fizetésre kötelezett jövedelmén kívül a szociális körülményeit is figyelembe kell venni.

Ha a gondozási díj fizetésére köteles személy rendszeres jövedelme nem állapítható meg, a gondozási díjat az öregségi nyugdíj legkisebb összegének alapján kell meghatározni.

A gondozási díj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. Meghatározásánál figyelemmel kell lenni:

1. a gyermek tényleges szükségleteire,
2. mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,
3. a szülők háztartásában eltartott más - saját, illetőleg mostoha - gyermekekre és
4. a gyermek saját jövedelmére is.

A kötelezettel szemben érvényesíthető összes gondozási díjra vonatkozó igény a jövedelme 50%-át nem haladhatja meg.

Méltánylást érdemlő esetben a gondozási díj a kötelezett átlagos havi jövedelmének 15%-ánál alacsonyabb összegben is megállapítható.

Nem állapítható meg gondozási díj, ha

1. a szülő hozzájárult ahhoz, hogy gyermekét számára ismeretlen személy fogadja örökbe, illetve a hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a szülői nyilatkozatot (örökbefogadásra vonatkozóan) a gyámhivatal jóváhagyta;
2. a szülő a gyermekotthonban a gyermekéről személyesen gondoskodik;

3. a kötelezett rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.

A gyermek gondozási díj fizetésére nem kötelezhető, keresete, ösztöndíja, árvaellátása, egyéb jövedelme és vagyona e célra nem vehető igénybe.

Ha a kötelezett önhibájából nem fizeti a gondozási díjat, akkor a gyámhivatal tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége miatt feljelentést tesz ellene.

Átmeneti nevelésbe vétel felülvizsgálata

A gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vétel fennállásának szükségességét

1. a gyám, hivatásos gyám;
2. a nevelőszülő vagy intézmény; valamint
3. a vér szerinti családot gondozó gyermekjóléti szolgálat és a területi gyermekvédelmi szakszolgálat tájékoztatása illetve javaslata, továbbá, ha szükséges
4. a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye alapján

évente felülvizsgálja. Három éven aluli gyermek esetében a felülvizsgálatra félévente kerül sor.

A felülvizsgálat eredményeként a gyámhivatal dönt

1. az egyéni elhelyezési terv, illetve a gondozási hely fenntartásáról vagy módosításáról; továbbá
2. a szülői felügyelet megszüntetése iránti per indításáról, ha ennek feltételei fennállnak; vagy ha ez nem szükséges, akkor
3. a gyermek örökbe fogadhatónak nyilvánításáról, vagy
4. az átmeneti nevelés megszüntetéséről.

Az átmeneti nevelésbe vétel megszűnése

Az átmeneti nevelésbe vétel megszűnik, ha a gyermek

1. tartós nevelésbe került;
2. örökbe fogadták;
3. nagykorúvá vált; vagy
4. a bíróság gyermekelhelyezésre vonatkozó döntését követően a külön élő másik szülőhöz vagy harmadik személyhez került.

III.

A gyermekek tartós nevelésbe vétele, védelmük rendszerében, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé sorolható. A gyermek otthont nyújtó ellátását egyéni elhelyezési terv szerint biztosítja és felkészíti a gyermeket az örökbefogadásra illetve az önálló életre .

A tartós nevelésbe vétel elrendelése

A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha

1. a szülő vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette;
2. a szülő vagy mindkét szülő meghalt, és a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője;
3. a gyermek ismeretlen szülőktől származik;
4. a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot, feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el leendő örökbefogadó szülőnél .

A gyámhivatal a gyermek tartós nevelésbe vételéről soron kívül határoz. A határozat fellebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

A gyermek gondozási helyének meghatározása

A tartós nevelésbe vétellel egyidejűleg a gyámhivatal a gyermeket

1. nevelőszülőnél; vagy ha ez nem lehetséges
2. gyermekotthonban; illetőleg
3. fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában

helyezi el és gyámot (hivatásos gyámot) rendel.

A gyermeknek nevelőszülőhöz, illetve a fenti intézményekbe viteléről a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője gondoskodik.

A gyámhivatal a tartós nevelésbe vétel iránti eljárással érintett gyermek gondozási helyét - a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság, valamint meghatározott (pl. családvédelemmel foglalkozó) szerv vagy szakértő személy szakvéleményének segítségével határozza meg. Ezt megelőzően meg kell hallgatnia a gyermeket és a szülőt is.

Az elhelyezés során figyelemmel kell lenni a gyermek

1. életkorára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére;
2. testvéreivel való együttes elhelyezésre;
3. nevelésének megkívánt folyamatosságára;
4. vallási és lelkiismereti meggyőződésére;
5. korábbi lakóhelyétől és nevelési-oktatási intézményétől való távolságra;

Gondozási hely megváltoztatása tartós nevelésbe vétel esetén

A gyámhivatal a gyermek gondozási helyét hivatalból vagy kérelemre megváltoztatja, ha

1. azok a körülmények, amelyekre elhelyezési döntését alapozta később lényegesen megváltoztak;
2. a kijelölt gondozási hely a gyermek érdekével ellentétes;
3. a gyermekotthon telephelye vagy a nevelőszülő lakóhelye megváltozik,

és ezért a gyermek nevelését az addigi ellátási formában már nem lehet, vagy megfelelő módon nem lehet biztosítani.

A gyámhivatal a gondozási hely megváltoztatásáról soron kívül határoz. A határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható. A gondozási helyet azonnali hatállyal változtatja meg abban az esetben, ha a gyermek érdekét korábbi gondozási helye súlyosan veszélyezteti.

A gondozási díj tartós nevelésbe vétel esetén

A tartós nevelésbe vett gyermek költségeihez az járul hozzá, aki családjogi törvényünk rendelkezése értelmében a gyermek tartására köteles, azaz elsősorban a szülő.

A gondozási díjfizetési kötelezettség a gyermek tartós nevelésbe vételével kezdődik. Ha a gyermek ezt megelőzően kerül gondozásba, a gyámhivatal a fizetési kötelezettséget a gondozás kezdetétől - legfeljebb azonban hat hónapra visszamenőleg - állapíthatja meg.

A tartásra köteles szülőket a gyámhivatal külön-külön kötelezi a gondozási díj megfizetésére.

Ha a gondozási díj fizetésére köteles személy rendszeres jövedelme nem állapítható meg, a gondozási díjat az öregségi nyugdíj legkisebb összegének alapján kell meghatározni.

A gondozási díj összegét gyermekeként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. Meghatározásánál figyelemmel kell lenni:

1. a gyermek tényleges szükségleteire,
2. mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,
3. a szülők háztartásában eltartott más - saját, illetőleg mostoha - gyermekekre,
4. a gyermek saját jövedelmére is .

A kötelezettel szemben érvényesíthető összes gondozási díjra vonatkozó igény a jövedelme 50%-át nem haladhatja meg .

A gondozási díj fizetésének kötelezettsége a gyermek 18. életévének betöltése után is fennmarad, ha tanulmányait nappali oktatás keretében folytatja, és további gondozása az utógondozói ellátás útján biztosított.

A gondozási díj összegének megállapításánál a fizetésre köteles személy szociális körülményeit is figyelembe kell venni. Méltánylást érdemlő esetben a gondozási díj a

kötelezett átlagos havi jövedelmének 15%-ánál alacsonyabb összegben is megállapítható.

Nem állapítható meg gondozási díj, ha

1. a szülő hozzájárult ahhoz, hogy gyermekét számára ismeretlen személy fogadja örökbe, illetve a hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a szülői nyilatkozatot a gyámhivatal jóváhagyta;
2. a szülő a gyermekotthonban a gyermekéről személyesen gondoskodik;
3. a kötelezett rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.

A gyermek gondozási díj fizetésére nem kötelezhető, keresete, ösztöndíja, árvaellátása, egyéb jövedelme és vagyona e célra nem vehető igénybe.

Ha a kötelezettnek gondozási díjhátraléka keletkezik, annak behajtásáról a lakóhely szerinti jegyző gondoskodik.

Ha a kötelezett önhibájából nem fizeti a gondozási díjat, akkor a gyámhivatal tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége miatt feljelentést tesz ellene .

A tartós nevelésbe vétel felülvizsgálata

A gyámhivatal a tartós nevelésbe vételt a gyám (hivatásos gyám), a nevelőszülő vagy intézmény, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgálat tájékoztatása, illetve javaslata alapján évente felülvizsgálja annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek mihamarabbi örökbefogadását, vagy ha ez nem lehetséges, tartós családot pótló - nevelőszülői, gyermekotthoni - környezetbe kerülését. Három éven aluli gyermek esetében a felülvizsgálatra félévenként kerül sor.

A gyámhivatal a felülvizsgálat során

1. fenntartja, vagy megszünteti a gyermek tartós nevelését;
2. fenntartja az eredeti, vagy elfogadja a módosított egyéni elhelyezési tervet;
3. megváltoztatja a gyermek gondozási helyét;
4. felmenti, vagy elmozdítja a gyámot, és új gyámot rendel.

A tartós nevelésbe vétel megszűnése

Megszűnik a tartós nevelésbe vétel, ha

1. a bíróság a szülői felügyeletet visszaállította;
2. a gyermek a bíróság gyermekelhelyezési döntését követően más személy gyámsága alá került;
3. a gyermeket örökbe fogadták; vagy
4. a gyermek nagykorúvá vált.

A gyámhivatal, annak a kapcsolattartási joggal rendelkező szülőnek a kérelmére,

1. akit a bíróság szülői felügyeleti jogától megfosztott, vagy

2. úgy járult hozzá gyermeke örökbe adásához, hogy az örökbefogadó személyét nem ismeri;

a tartós nevelésbe vételt megszünteti, ha

1. a gyermek örökbefogadására nem került sor; és
2. a szülő személye és környezete alkalmas a gyermek nevelésére,

feltéve, hogy a megszüntetés a gyermek érdekében áll.

IV.

A gyermekek családba fogadása védelmük rendszerében a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé sorolható.

A családba fogadás kérelmezése

A családba fogadás indokolt lehet:

1. a szülő egészségi állapota;
2. a szülő indokolt távolléte; vagy
3. más családi ok

miatt.

Kérelmezheti:

1. a szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő; vagy
2. a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő (a különélő másik szülő meghallgatásával).

A gyámhivatalnak a kérelem benyújtásakor tájékoztatnia kell a szülőt a családbafogadás következményeiről.

A családba fogadás létrejöttéhez a gyámhivatal hozzájárulása szükséges. A gyámhivatal akkor adja meg hozzájárulását, ha a családba fogadó szülő személyisége és körülményei alapján alkalmas a gyermek gondozására, nevelésére, a gyámság ellátására, valamint e feladatok ellátását vállalja is. A családba fogadó szülőt (szülőket) a gyámhivatal gyámul rendeli .

A hozzájárulás további feltétele, hogy a családba fogadás a gyermek érdekében álljon.

A családba fogadás következményei

Ha a gyámhivatal megadja a hozzájárulását, akkor a gyermeket a szükséges ideig a szülő által megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza, neveli.

A családba fogadás ideje alatt a szülő felügyeleti joga szünetel, de gyermeke tartásáról ez idő alatt is gondoskodni köteles.

Megilleti a kapcsolattartás joga, illetve a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben való együttes döntés joga.

Különösen indokolt esetben a gyámhivatal feljogosíthatja a szülőt, hogy a vagyonkezelés és a gyermek vagyoni ügyei tekintetében is ő lássa el törvényes képviselőtét.

Családba fogadás felülvizsgálata

A családba fogadás mindaddig tart, amíg az alapjául szolgáló ok előreláthatólag fennáll. Fenntartásának indokoltságát a gyámhivatal a gyám tájékoztatása alapján évente felülvizsgálja.

Családba fogadás megszüntetése

A családba fogadást meg kell szüntetni, ha azt a szülő vagy a családba fogadó szülő kérte. Ha azonban oka továbbra is fennáll, a gyámhivatal a családba fogadás megszüntetését követően a gyermekvédelmi gondoskodás más formájáról intézkedik (például ideiglenes elhelyezés, átmeneti vagy tartós nevelésbe vétel).

(forrás: Magyarország.hu)